

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Hieronymi Stridonensis, Sanctae Romanae
Ecclesiae Presbyteri Cardinalis Epistolae In Tres Libros
distributae**

Hieronymus, Sophronius Eusebius

Coloniae Agrippinae, 1674

XVI. [i.e. XIV.] Ad Paulinum monachum. Bonus homo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37862

XVI. Hieronymus Paulino monacho , & juventu-
eloquenti, postea Nolano Episcopo. Respondet ab
antè laudatus , & sicut rogatus erat , preser-
vare illi formam vivendi , talemque monachi in-
stitutionem , que omnibus vera pietati
et studiose egregie quadrato.

- Matt. 12.** **B**onus homo de bono cordis thesauro profer-
re quæ bona sunt : & ex fructibus arbor cognoscitur. Metiris nos virtutibus tuis , & parvus
Act. 14. magnus extolis : ultimamque partem convi-
vijs occupas , ut patris familias judicio proven-
Theodo- roris. Quid enim in nobis , aut quantulum est , n
doctæ vocis mereamur præconium ? ut illo on-
um Imp. quo religiosissimus princeps defenditur , hum-
intelligit. les modicique laudemur ? Noli igitur frater ch-
Qua lau- rissime , annorum nos estimare numero : necfe-
danda se- pientiam canos reputes , sed canos sapientie , S-
nctus. lomonet testante : Cani hominis prudentia ejus.
Sap. 4. Nam & Moyses leptuaginta presbyteros jube-
Num. 11. tur eligere , quos ipse sciret esse presbyteros :
utique non aero , sed prudentiam judicando. It
Dan. 13. Daniel adhuc puer longevos judicat , atque im-
puericos senes ætas lasciva condemnat. Noli , in-
Paulus. quam , fidem pensare temporibus , nec me idcirco
comeliorem putas , quod prior in Christi exercitu-
Act. 9. tu cœperim militare. Paulus Apostolus , vas ele-
2. Cor. 15. ctionis de persequitore mutatus , novissimus
Matt. 26. in ordine , primus in meritis est : quia extre-
Act. 1. mus licet , us omnibus laboravit. Judas prodi-
Luc. 23. tor amicim q̄istri Salvatoris arguitur voce , &
Virgil. nodum informis lætti , trabe necit ab alta. Att
600

contrario latro crucem mutat paradiso , & fa- *Paulinus*
citat homicidij pæna martyrium. Subitus calor se paupe-
longum vincit tempore. Denique & tu auditā rem fecit.
sententia Salvatoris : Si vis perfectus esse, vade, *Matt.19.*
vende cuncta quæ habes , & da pauperibus , &
veni sequere me : verba vertis in opera , & nu-
dam crucem nudus sequens, expeditior & levior
scandis scalam Jacob. Tunicam mutas cum ani- *Gen.28.*

mo , nec pleno marsupio gloriofas fordes ap-
petis: sed puris manibus, & candido pectore pau-
perem te & spiritu & operibus gloriaris. CRA- *Crates*
TES ille Thebanus homo quondam ditissimus, *opes abje-*
cum ad philosophandum Athenas pergeret, ma- *cit.*

gnum auri pondus abjecit: ne putavit se posse si-
mul & virtutes & divitias possidere. Nos suffar-
cinati auro Christum pauperem sequimur : &
sub praetextu eleemosynæ pristinis opibus incu-
bantes , quomodo possimus aliena fideliter di-
tribuere , qui nostra timide reservamus ? PLE-
NUS venter facile de jejunis disputat. Non Hie-
rosolymis fuisse , sed Hierosolymis benè vixisse,
laudandum est.

Quia igitur fraternè interrogas , per quam
viam incedere debeas , revelatæ tecum facie lo-
quar. Si officium vis exercere presbyteri , si Epi-
scopatus te vel opus , vel honor fortè elegetat , vi-
ve in urbibus & castellis , & aliorum salutem fac
lucrum animæ tuæ. Sin autem cupis esse , quod
diceris , monachus , id est solus , quid facis in urbibus . quæ utique no- sunt solorum habitacula , sed
multorum ? HABET unumquodque propositum
principes suos : Romani principes imitentur Ca-
millos , Fabricios , Regulos , Scipiones : Philosophi

proponant sibi Pythagoram, Socratem, Platōnem, Aristotelem: Poetæ & mulentur Homerum, Vergilium, Menandrum, Terentium: Historici, Thucydidem, Salustium, Herodotum, Livium: Oratores, Lysiam, Gracchos, Demosthenem, Tullium. Et ut ad nostra veniamus, Episcopi & Presbyteri habeant in exemplum Apostolos, & Apostolicos viros: quorum honorem possidentes, habere nitantur & meritum. Nos autem ha-

Clericorun
principes, beamus propositi nostri principes, Paulos, Antonios, Julianos, Hilariones, Macarios. Et ut ad au-
chorum
duces & Helias, noster Helisæus, nostri duces filii proph-
principes.

tarum, qui habitabant in agris & solitudinibus, &
faciebant sibi tabernacula prope fluenta Jord-
Elij Re-
chab.
tis. 35.

Elij lo-
nhab.
nijs. De his sunt & illi filii Rechab, qui vinum &
siceram non bibeant, qui morabantur in tento-
rijs, qui Dei per Hieremiam voce laudantur, &
promittitur eis, quod non deficit de stirpe eo-

rum vir stans coram Domino. Et Jonadab filii
sunt, qui in tabernaculo semper habitantes, ad ex-

tremum propter irruptionem Chaldaici exerci-
tus, Hierosolymam intrare compulsi, haec pri-
mam captivitatem sustinuisse dicuntur, quod post
solitudinis libertatem, urbe quasi carcere sunt re-

clusi. Obscro itaque te, ut quoniam sancte foro-
ris tuæ ligatus es vinculo & non peritus expedi-
to pergis gradu, sive hic, sive ibi, multitudines ho-
minum, & officia, & salutationes, & convivia ve-
luti quasdam cathinas fugias voluptutum. Sit
vitis vespertinus cibus, holera & leguminas inter-
dumque nisculos pro summis ducas delicis.

Vitus
monachi. Qui Christum desiderat, & illo pane vescitur, non
qua-

Secessus
quaren-
dus mo-
nacho.

Vitus

monachi.

quærit magnoperè, de quām pretiosis cibis ster-
cus conficiat. Quicquid post gulam non sentitur,
idem tibi sit quod panis & legumina. Habes ad-
versus Jovinianum libros de contemptu ventris
& gutturis plenius differentes. SEMPER in manu
tua sacra sit lectio. Frequenter orandum, & flexo
corpo mens erigenda ad Dominum. Crebræ
vigilæ, & ventre vacuo sæpius dormiendum.
Rumesculos, & gloriolas, & palpantes adulatores
quasi hostes fuge. Pauperibus & fratribus refrige-
ria sumptuum manu propria distribue. RARA est
in hominibus fides. Non credis verum esse quod
dico? Cogita Judæ loculos. Humilitatem ve-
stium tumenti animo non appetas. **S E C U L A-**
R I U M & maximè potentum confortium devitas:
Quid tibi necesse est ea videre crebrius, quorum
contemptu monachus esse cœpisti? Soror præci-
pue tua matronarum declinet confortia. Nec in-
ter sericas vestes & gemmas circumfendentium
feminarum se folidatam aut doleat, aut mire-
tur: quia alterum propositi pœnitentia, alterum
jactantia seminarium est. Cave, ne quasi fidelis
& famosus tuorum quondam dispensator, alic-
nam pecuniam distribuendam accipias. Intelligis
quid loquar. Dabit enim tibi Dominus in omni-
bus intellectum. **H A B E T O** simplicitatem co-
humbae, ne cuiusvis machineris dolos: & astutiam
serpentis, ne aliorum supplanteris insidijs. Non
multum distat in vizio, vel decipere posse, vel de-
cipi Christianum. Quem senseris tibi aut semper,
aut crebro de nummis loquentem, exceptâ elec-
mosynâ, quæ indiferenter omnibus patet, in-
stitorum potius habeto, quām monachum.

Pia.

*Lectio.**Oratio.**Vigilia.**Lejunia.**Adulatio-**res.**Eleemos-**syna.**Ioan. 12.**Vestes.**Fugiendo.**confortia.*

2. Tim. 2.

*Simplici-**tas cum.**pruden-**tia con-**jungenda.*

Matt. 10.

Præterictum & vestitum, & manefias nec

Matt. 15. ratus nihil unquam cuilibet tribuas, ne liberi
panem canes comedant. Verum Christi templi

Quæcūq; anima creditis est: illam exorna, illam vesti,
quisbus offer donaria, in illa Christum suscipe. Quæ
denanda litas est parietes fulgere gemmis, & Christum
eleemo- paupere fanie periclitari? Jam non sunt tuae que
mōsyna. possides, dispensatio tibi credita est. Memento
Act. 5. Ananiz & Sapphiræ: illis sua timide servaverunt.
Tu considera, ne Christi substantiam impruden-
ter effundas, id est, ne immoderato judicio rem
pauperem tribuas non pauperibus, & secundum
dictum prudentissimi viri liberalitate liberaliter
pereat. Noli respicere ad phaleras, & nomina re-
na Catonum: Ego te, inquit, intus & in cuncto
vi: Esse Christianum grande est, non videri
nescio quomodo plus placet mundo, qui Christo
displacet. Haec non, sicut a iunt, sus minervam,
sed ingredientem pelagus, amicus amicum mo-
nui, quarti meam à te facultatem thalens, quam
voluntatem: ut in quo ego lapsus sum, tu firmo
pergeres gradu. Accingere quæso te, accingere.

Horat.

Virgil.

Nihil sine magno vita labore dedit mortali-
bus. Nobilem te Ecclesia habeat, ut prius habuit
senatus. PRÆPARA divitias tibi, quas quoti-
die eroges, & nunquam deficiant, dum vigore-
tas, dum nondum canis spargitur caput, ante-
quam subeant morbi tristisque senectus. Et labor
& diræ rapiat inclemencia mortis. Nihil in te
mediocre esse contentus sum: totum sum-
mum, totum perfectum
desidero.

XVII.